KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2012-118 d.d. 11 april 2012
(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter en mr. B.C. Donker, secretaris)

Samenvatting

Consument vordert terugbetaling van extra betaalde rente als gevolg van de door de bank verhoogde kostenopslag op zijn hypothecaire geldlening. De bank heeft de betreffende verhoging doorgevoerd op basis van een voor de Consument ondoorzichtige en vaag gemotiveerde kostenstijging en daarmee in strijd gehandeld met de regels van redelijkheid en billijkheid. De Commissie oordeelt dat de bank gerechtigd was de kostenopslag aan te passen en stelt vast dat de bank deze verhoging ook heeft gemotiveerd. Geen omstandigheden gebleken die een beroep op redelijkheid en billijkheid rechtvaardigen. Bank is niet gehouden verder inzicht te verstrekken over de wijze waarop zij tot de verhoging van de kostenopslag is gekomen.

1. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het verzoek tot geschilbeslechting met bijlagen, ontvangen op 10 december 2010;
- het antwoord van Aangeslotene van 24 juni 2011;
- de repliek van Consument, ontvangen op 22 juli 2011;
- de dupliek van Aangeslotene van 28 juli 2011.

De Commissie heeft vastgesteld dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid.
De Commissie heeft vastgesteld dat beide partijen het advies als bindend zullen aanvaarden.
De Commissie heeft vastgesteld dat het geschil zich leent voor een schriftelijke afdoening als bedoeld in artikel 16 van haar Reglement.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

2.1. Naar aanleiding van de op 17 januari 2007 door Aangeslotene uitgebrachte offerte is tussen Consument en Aangeslotene de hypothecaire geldleningovereenkomst met nummer 0 met een totale hoofdsom van € 243.000,- tot stand gekomen. De hypothecaire geldlening is gesplitst in twee leningdelen: leningdeel 103 omvat een hoofdsom van € 16.000,-, leningdeel nummer 104 bevat een hoofdsom van € 227.000,-.

2.2. Op de hypothecaire geldleningovereenkomst zijn conform de getekende offerte, de Algemene Voorwaarden van Aangeslotene, de Algemene Bepalingen voor Hypotheekstelling (die betrekking hebben op de hypotheekakte) en de Algemene

Voorwaarden voor Woninghypotheken (die betrekking hebben op de hypothecaire geldlening) van toepassing.

2.3. In de ter zake op 5 maart 2007 opgestelde hypotheekakte staat voor beide leningdelen een rentepercentage van 4,4% vermeld alsmede de volgende zinsnede:
"(…) Partijen verklaren met betrekking tot beide leningdelen voorts nog het volgende te zijn overeengekomen:

1. *De bank is te allen tijde bevoegd het rentepercentage te wijzigen, indien de ontwikkelingen van de rente op de geld- en kapitaalmarkten haar daartoe aanleiding geven. Het door de Schuldenaar te betalen bedrag zal alsdan worden herberekend onder handhaving van de looptijd.(…)"*

2.4. Op 17 november 2008 wordt, naar aanleiding van een verzoek van Consument hiertoe, door Aangeslotene een offerte uitgebracht met daarin wijzigingen van de leningcondities ter zake de hypothecaire geldlening. Hierin staat opgenomen een aanpassing van het variabele rentetarief voor beide leningdelen naar 5,08% met daarbij een Euribor (variabel) rentevastperiode. In deze door Consument getekende offerte staat onder andere het volgende bepaald:
"(…) In afwijking van het gestelde in de hypotheekakte met betrekking tot rente, extra en algehele aflossingen gelden thans de volgende voorwaarden:
De bank is te allen tijde bevoegd het rentepercentage te wijzigen, indien de ontwikkeling van de rente op de geld- en kapitaalmarkt haar daartoe aanleiding geeft. Het door de schuldenaar te betalen bedrag zal alsdan worden herrekend onder handhaving van de looptijd (…)"
In de offerte van toepassing verklaarde "de van Aangeslotene Bepalingen van toepassing op EURIBOR Leningen (voor particulieren) (versie juli 2006)" staat voorts het volgende bepaald:
"(…) De in de Kredietovereenkomst vastgelegde individuele opslag kan steeds per de eerste dag van een kalendermaand door Aangeslotene worden herzien. Indien Aangeslotene daartoe overgaat, zal zij de Kredietnemer ten minste tien Werkdagen voor de laatste dag van de lopende kalendermaand de individuele opslag, die met ingang van de opvolgende kalendermaand van kracht zal zijn, schriftelijk meedelen."

2.5. Na ingang van de gewijzigde condities heeft Aangeslotene de opslag op de Euriborrente in stappen verhoogd met in totaal 0,5% tot 1,2%.

3. Geschil

3.1. Consument vordert dat de door Aangeslotene gewijzigde kostenopslag wordt teruggedraaid, alsmede terugbetaling van de als gevolg van de verhoging van de opslag extra betaalde rente.

3.2. Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen. Consument erkent dat Aangeslotene een zekere beleidsvrijheid heeft ten aanzien van het aanpassen van de opslag maar dat zij daarbij is gehouden aan de regels van redelijkheid en billijkheid. De door Aangeslotene doorgevoerde verhoging van de opslag voldoet hier niet aan, daar Aangeslotene de aanpassing van de opslag

doorvoert op basis van een voor de Consument ondoorzichtige en door Aangeslotene vaag gemotiveerde kostenstijging.

3.3. Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd. Aangeslotene stelt zich op het standpunt dat zij in deze correct heeft gehandeld. Als gevolg van bijzondere ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt heeft zij zich genoodzaakt gezien om op basis van de tussen partijen overeengekomen voorwaarden de opslag op de betreffende wijze te verhogen. Deze verhoging dient ter dekking van verhoogde kosten met name met betrekking tot funding (het door Aangeslotene zelf lenen van benodigde gelden).

4. Beoordeling

Naar aanleiding van het over en weer door partijen gestelde overweegt de Commissie als volgt.

4.1. De Commissie stelt allereerst vast dat buiten discussie staat dat tussen partijen de voorwaarden zoals hiervoor genoemd onder r.o. 2.2. zijn overeengekomen en dat op basis daarvan Aangeslotene gerechtigd was de opslag naar eigen inzicht te verhogen. Aangeslotene kan alleen geen beroep doen op de onderhavige wijzigingsbepaling indien zulks in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is (art. 6:248 lid 2 BW). Met betrekking tot de vraag of van dit laatste sprake is, stelt de Commissie vast dat door Aangeslotene verschillende redenen worden aangevoerd op grond waarvan zij zich genoodzaakt zag de opslag op de betreffende wijze te verhogen. Deze redenen komen de Commissie plausibel voor. Van misbruik of een ander uitzonderlijke situatie is derhalve geen sprake. Het feit dat Aangeslotene kennelijk eerst een bepaalde periode heeft afgewacht alvorens de aanpassingen in de opslag door te voeren doet hieraan niet af.

4.2. Gelet op het voorgaande en het feit dat de Commissie daarbij, in lijn met haar eerdere uitspraken (vgl. GC 2011-70 en GC 2011-78), voorts van oordeel is dat in deze van Aangeslotene met het oog op haar concurrentiepositie niet kan worden verwacht dat zij meer inzicht verstrekt over de wijze waarop zij tot de betreffende verhoging van de opslag is gekomen, - dit is ter beoordeling van Aangeslotene - dient de klacht van Consument naar het oordeel van de Commissie te worden afgewezen.

4.3. Resumerend is de klacht in alle onderdelen ongegrond, zodat de vordering van Consument moet worden afgewezen.

4.4. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

5. Beslissing

De Commissie wijst, als bindend advies, de vordering af.

KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.